

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 365/2014-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť M. L., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Rudolf Manik, PhD. – ADVOKÁT, s. r. o., Jantárová 30, Košice, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Rudolfa Manika, PhD., ktorou namietal porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Ministerstva obrany Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. ÚLP-1116/2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. apríla 2014 doručená sťažnosť M. L. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Ministerstva obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) vo veci vedenej pod sp. zn. ÚLP-1116/2013 (ďalej len „napadnutý postup“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je bývalým príslušníkom Ozbrojených síl Slovenskej republiky. Z dôvodu nedostatočného služobného hodnotenia bol zo služobného pomeru prepustený personálnym rozkazom riaditeľa Personálneho úradu Ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „riaditeľ personálneho úradu“) č. 3728 z 20. apríla 2012. Sťažovateľ so služobným hodnotením nesúhlasil a namietal aj nesplnenie formálnych náležitostí prepustenia zo služobného pomeru ustanovených zákonom č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe profesionálnych vojakov“), konkrétne absenciu personálneho pohovoru. Preto požiadal o preskúmanie právoplatného správneho rozhodnutia mimo opravného konania v zmysle § 65 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Vec vedená ministerstvom pod č. ÚLP-1116/2013 (napadnuté konanie) bola postúpená riaditeľovi personálneho úradu, ktorý prípisom č. PÚ 182-124/2013-II z 8. júla 2013 sťažovateľovi oznámil, že jeho žiadosti nevyhovelo a vec postúpil nadriadenému orgánu, náčelníkovi Generálneho štábu Ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „náčelník generálneho štábu“). Náčelník generálneho štábu v prípise č. KaNGŠ-60-8/2013-OdP zo 17. októbra 2013, doručenom sťažovateľovi 12. februára 2014, zaujal stanovisko, že personálny rozkaz bol vydaný v súlade so zákonom, čo odôvodnil okrem iného aj popisom personálneho pohovoru so sťažovateľom, ku ktorému malo dôjsť 29. februára 2012 (v texte stanoviska zrejme omylom údaj 2013, pozn.) u sťažovateľa doma.

Podľa sťažovateľa bolo uvedené stanovisko náčelníka generálneho štábu antedatované a vychádza z objektívne nesprávnych skutočností, keďže sa predmetný pohovor podľa neho neuskutočnil. Preto požiadal ministra obrany Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) o preskúmanie daného postupu. Minister postúpil predmetnú žiadosť náčelníkovi generálneho štábu na zaujatie stanoviska. Náčelník generálneho štábu ďalším stanoviskom č. KaNGŠ-34-7/2014-Práv. odd. z 25. marca 2014 opätovne konštatoval, že pri prepustení sťažovateľa zo služobného pomeru nedošlo k porušeniu právnych predpisov.

Sťažovateľ naďalej nesúhlasí s výsledkom vybavenia jeho žiadosti, a preto podal sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že postupom ministerstva v napadnutom konaní bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, aby napadnutú vec vrátil „na nové prejednanie a rozhodnutie“. Zároveň sťažovateľ navrhuje, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie vo výške 7 402,30 € a úhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenejšej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Podľa § 81 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov sa na konanie vo veciach služobného pomeru profesionálneho vojaka vzťahujú všeobecné predpisy v správnom konaní.

Podľa § 65 ods. 1 správneho poriadku rozhodnutie, ktoré je právoplatné, môže z vlastného alebo iného podnetu preskúmať správny orgán najbližšie vyššieho stupňa nadriadený správneho orgánu, ktorý toto rozhodnutie vydal (§ 58), ak ide o rozhodnutie ústredného orgánu štátnej správy, jeho vedúci na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie (§ 61 ods. 2).

Preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa § 65 a nasl. správneho poriadku je mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie patrí výlučne príslušnému správneho orgánu. K využitiu tohto procesného inštitútu pristúpi správny orgán fakultatívne („môže“), ak sa dodatočne zistí, že právoplatné rozhodnutie je v rozpore s právnymi predpismi a ostatnými predpismi, buď z vlastnej iniciatívy (*ex offio*), alebo na podnet, pričom správny orgán môže takto preskúmané rozhodnutie zmeniť alebo zrušiť. Na vyhovenie podnetu na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. jeho akceptovanie, a teda správny orgán nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť (mutadis mutandis IV. ÚS 237/2012). Náčelník generálneho štábu sa s námietkami sťažovateľa vysporiadal a výsledok posúdenia jeho žiadosti bol sťažovateľovi oznámený.

Z toho dôvodu ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade neexistujú skutočnosti, ktoré by signalizovali možnosť vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým postupom po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podstata sťažnosti vecne smeruje voči právoplatnému rozhodnutiu o prepustení zo služobného pomeru, pričom sťažovateľ netvrdí ani nepreukazuje, že by proti predmetnému rozhodnutiu správneho orgánu využil všetky účinné prostriedky nápravy a ochrany jeho práv.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, III. ÚS 161/2011).

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd stabilne odvodzuje dôsledné uplatňovanie princípu subsidiarity svojej právomoci. Ústavný súd podľa tohto princípu môže poskytovať ochranu základným právam alebo slobodám, alebo ľudským právam a základným slobodám vyplývajúcim z medzinárodnej zmluvy, len ak ochranu týmto právam a slobodám neposkytuje „iný súd“. V opačnom prípade je v kompetencii „iného“ súdu poskytnúť požadovanú ochranu.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené predovšetkým konštatuje, že sťažovateľ mal v okolnostiach danej veci možnosť brániť sa opravnými prostriedkami v rámci správneho konania a následne aj v rámci správneho súdnictva, a to žalobou o preskúmanie zákonnosti

rozhodnutí orgánov verejnej správy. Poskytovanie ochrany právam sťažovateľa by tvorilo súčasť kompetencie (a teda aj právomoci) Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu konajúceho o opravných prostriedkoch podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovateľ však ani netvrdil, že by podal proti právoplatnému rozhodnutiu orgánu verejnej správy žalobu o preskúmanie jeho zákonnosti. Uvedené vylučuje právomoc ústavného súdu vecne prerokovať sťažnosť, v dôsledku čoho ju ústavný súd musel odmietnuť aj pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

Vzhľadom na uvedené rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, neprichádzalo už do úvahy zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa obsiahnutými v návrhu na rozhodnutie vo veci samej.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2014